

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(Б) БЕЛАРУСІ, СОНУАРКОМА
І ПРАЗДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 50 (7217)

Аўторак, 8 жніўня 1944 г.

Цена 20 к.

ЗАГАД

Вярхоунага Галоунакамандуючага
Генерал-палкоуніку ПЯТРОВУ

Войскі 4-га УКРАЇНСКАГА фронта, развіваючы паспяховае наступленне, сёня, 6 жніўня, штурмам авалодалі буйным прымесловым цэнтрам і абласным горадам Украіны—ДРАГАБЫЧ—важным вузлом камунікацый і апорных пунктам абароны праціўніка, які прыкрывае перавалу праз Карпаты. Нашы войскі авалодалі гарадамі Самбор і Барыслай.

У баях за авалоданне горадам ДРАГАБЫЧ вызначыліся войскі генерал-палкоуніка ГРЭЧКО, генерал-маёра ГАРДЗЕЕВА, генерал-маёра ЛАЗЬКО, палкоуніка ДРАХЛОВА, палкоуніка ГРЫНЧАНКА, палкоуніка ПАХОМАВА, палкоуніка ІВАНЧУРА; артылерысты генерал-маёра артылеры БРЫЧАНОК, палкоуніка БРАЗГОЛЬ, генерал-маёра ЖЫБУРКУСА, палкоуніка УРМАНАВА, палкоуніка НОВІКАВА; танкісты генерал-маёра танкавых войск РАЙКІНА, падпалкоуніка СТРЭЛЕЦ; лётчыкі генерал-маёра авіяцыі САМОХІНА, генерал-лейтэнанта авіяцыі НАНЕЙШВІЛІ, палкоуніка КАЦЕЛЬНІКАВА; сапёры генерал-маёра інженерных войск ТУПЧОВА, палкоуніка ОСТАПАВА, маёра ВОРАНАВА, маёра МАРХАРАН,

маёра ШЫШОВА; сувязісты палкоуніка БЕЛЯНЧЫКА, падпалкоуніка ЕНЦАВА, падпалкоуніка МІШЫНА.

У азnamенаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам ДРАГАБЫЧ, прадставіць да прысваення найменавання «ДРАГАБЫШКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёня, 6 жніўня, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га Украінскага фронта, якія авалодалі горадам ДРАГАБЫЧ,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада ДРАГАБЫЧ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоуны Галоунакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

6 жніўня 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоунага Галоунакамандуючага
Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ

Войскі 1-га Украінскага фронта, у выніку ўпорных боеў, сёня, 7 жніўня, авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом Самбор—важным апорным пунктам абароны немцаў у прадгор'ях Карпат.

У баях за авалоданне горадам Самбор вызначыліся войскі генерал-палкоуніка Маскаленка, генерал-маёра Бушуева, палкоуніка Васільева, палкоуніка Сіпуні, палкоуніка Гальцава, палкоуніка АНДРЫЕНКА, палкоуніка Даценка; артылерысты генерал-маёра артылеры Ліхачава, генерал-маёра артылеры Санько, генерал-маёра артылеры Колесава, палкоуніка Дабрынскага; танкісты палкоуніка Белятава; лётчыкі палкоуніка Быстрова, палкоуніка Юзеева; сапёры генерал-маёра інженерных войск Варваркіна; сувязісты палкоуніка Таруціна.

У азnamенаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам Самбор, прадставіць да прысваення найменавання «Самборскіх» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёня, 7 жніўня, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы Москва ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Украінскага фронта, якія авалодалі горадам Самбор,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі з ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўлюю падзяку кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада Самбор.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоуны Галоунакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

7 жніўня 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоунага Галоунакамандуючага
Генерал-палкоуніку ПЯТРОВУ

Войскі 4-га Украінскага фронта, прадаўжаючы наступленне, сёня, 7 жніўня, з боем авалодалі горадам Барыслай—буйным цэнтрам нафтаздабываючай прымесловасці Захадній Украіны.

У баях за авалоданне горадам Барыслай вызначыліся войскі генерал-палкоуніка Грэчко, генерал-маёра Лазько, генерал-маёра Афініна, палкоуніка Іванчура, палкоуніка Пахомава, палкоуніка Новажылава; артылерысты генерал-маёра артылеры БРЫЧАНОК, палкоуніка Новікова, палкоуніка Вараб'ёва, падпалкоуніка Терехіна; танкісты генерал-маёра танкавых войск Райкіна; лётчыкі генерал-маёра авіяцыі САМОХІНА; сапёры палкоуніка Астапава, падпалкоуніка Шалудзько; сувязісты палкоуніка Белянчыка, падпалкоуніка Жыда, падпалкоуніка Мішына.

У азnamенаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам Барыслай, прадставіць да прысваення найменавання «Барыслайскіх» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёня, 7 жніўня, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы Москва ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га Украінскага фронта, якія авалодалі горадам Барыслай,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі з ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўлюю падзяку кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада Барыслай.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоуны Галоунакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

7 жніўня 1944 года.

Ва ўпорных баях з немцамі герайчныя войскі Чырвонарміі атрымалі новыя бліскучыя перамогі.

Ад нямецкіх захопнікаў вызвален абласны цэнтр Украіны горад Драгабыч—важны вузел камунікацый і апорных пунктаў абароны праціўніка, які прыкрывае перавалаў праз Карпаты. Нашы войскі авалодалі гарадамі Самбор і Барыслай.

Слава героям настулення!

Ад працоўных, партызан і партызанак
города Віцебска

Вярхоунаму Галоунакамандуючаму
Маршалу Совецкага Саюза

таварышу СТАЛІНУ

Дарагі наш правадыр, бацька і друг, таварыш Сталін!

Сабраўшыся на мітынг, прывечаны вызваленію нашага роднага Віцебска і обласці ад нямецка-фашистскіх захопнікаў, мы, працоўныя горада Віцебска, партызаны і партызанкі, шлем Вам, вялікаму правадыру і настаўніку, наша грачае прывітанне і найглыбейшую ўдзянасць.

Вялікая наша радасць і гордасць за небачаны ў гісторыі войнаў грандыёны размах і імклівасць наступлення і перамогі кіруемай Вамі, таварыш Сталін, Чырвонай Арміі. Амаль трох гадоў лютавалі нямецка-фашистскія людаеды ў гарадах і сёлах нашай Віцебшчыны. Яны ўзарвалі, спалілі і разгрబілі заводы і фабрикі, культурны і працоўны установы і большую частку жылых будынкаў у нашым родным Віцебску. Яны абязлюдзілі цэльныя раёны нашай обласці: Асвейскі, Суражскі, Расонскі, Мехаўскі і другія. Яны забілі, замучылі, спалілі жывымі, задупілі ў «дущагубках», утапілі ў азёрах больш 200 тысяч чалавек і калі 180 тысяч чалавек угналі на нямецкую катаргу.

Тэрорам і страшэннымі злачынствамі подлы і ненавісныя вораги хацеў зламаць волю нашага народа да барацьбы за сваю свабоду, за сваю любімую совецкую Радзіму. Не выйшла, не удалася і ніколі не удаласца ніякім захопнікам паднёволіць наш мужы, горды і свабодалюбівы беларускі народ!

З першых дзён вялікай Айчыннай вайны працоўныя масы Віцебшчыны падняліся на абарону нашай Радзімы. Па Вашаму, таварыш Сталін, закліку ўзяліся за зброю, пачалі ствараць у тылу ворага партызанскае атрады, палкі і брыгады, душой і вядучай сілай якіх былі комуністы і комсамольцы. У радзе раёнаў обласці (Суражскім, Ушацкім, Расонскім і другіх) калі двух год велізарныя тэрыторыі цалкам кантраліраваліся нашымі народнымі місціцамі, і сюды блізка баяліся падыходзіць гітлеравскія разбойнікі. Дзесяткі партызанскае брыгад, якія еднали больш 200 партызанскае атрадаў, знішчалі праклятых гітлеравскіх нягоднікаў ўздень і ўночы, дзе-б яны ні з'яўляліся.

Партызанская дыверсійная атрады і групы, якія дзеялі на франтах Айчыннай вайны! Слава і многія лета жыцця Вам, дарагі таварыш Сталін, нашаму вызваліцелю, вялікаму стратэгу і палкаводцу, арганізатору таварышаў перамог на франтах Айчыннай вайны!

Прынята на мітынгу працоўных, партызан і партызанак у горадзе Віцебску 23 ліпеня 1944 года.

Ад Совецкага інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАИ ЗВОДКІ ЗА 6 ЖНІЎНЯ

На працягу 6 жніўня на паўднёвым заходзе ад горада Пскоў нашы войскі вялі наступальныя бай, у ходзе якіх занялі больш 30 населеных пунктаў і сярод іх Шубенкі, Лапінава, Даўра, Захар'ева, Кустаўка, Любятава, Блумрэйні, Свары, Дундуры, Межагайлі.

На заходзе ад горада Рэзекне (Рэжыца) нашы войскі з баямі занялі больш 40 населеных пунктаў, у тым ліку населеные пункты Вілкэтэ, Яуніземі, Лыеградэ, Крыпаны, Сілгалі і чыгуначную станцыю Межыемз.

На паўночным заходзе ад горада Каунас (Коўна) нашы войскі, фарсіраваўшы раку Дубіса, з баямі занялі больш 30 населеных пунктаў, у тым ліку Мілошайце, Манкуны, Ражайцы, Іодайце, Пагоўсанцы, Карабалыры, Вамболе.

На ўсход і поўдзень ад горада Сандамір нашы войскі ліквідавалі плацдарм праціўніка на правым беразе ракі Вісла ад вусця ракі Сан да горада Тарнобежэ.

На паўночным заходзе ад горада Жэшув нашы войскі авалодалі горадам і чыгуначной станцыяй Мелец і, фарсіраваўшы раку Віслока, занялі на заходнім беразе ракі больш 20 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеные пункты Острувец, Уйсьцэ, Ворава, Гліны, Маля, Садкова, Гура, Сурова, Лысакувек, Грады, Воля Плаўска, Злотнікі, Жэндзяновіце.

Войскі 4-га украінскага фронта, развіваючы паспяховася наступленне, 6 жніўня штурмам авалодалі важным вузлом камунікацый і магутным апорным пунктам абароны праціўніка—абласным і прамысловым цэнтрам Украіны—горадам Драгабыч, а таксама з баямі занялі больш 50 другіх населеных пунктаў, і сярод іх раённы цэнтр Драгабыцкай області горад Мелязініца, раённы цэнтр Станіслаўскай області горад і чыгуначную станцыю Болехаў.

На другіх участках фронта—без істотных змен.

За 5 жніўня нашы войскі на ўсіх франтах падблі і знішчылі 151 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зянітнай артылеріі збіта, 108 самалётав праціўніка.

З АПЕРАТЫЎНАИ ЗВОДКІ ЗА 7 ЖНІЎНЯ

На працягу 7 жніўня на паўночным заходзе ад горада Рэзекне (Рэжыца) нашы войскі, прадаўжаючы весці наступальныя бай, авалодалі горадам Лубана і з баямі занялі некалькі населеных пунктаў і сярод іх Цэпурнікі, Лыбеныэкі, Луза, Платэс. Нашы войскі перарэзалі чыгунку і шасэ Гулбенэ—Мадона.

На заходзе і паўднёвым заходзе ад горада Шауляй нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і авалодалі буйнымі вузламі грунтавых дарог Куршэнай і Шаўкны, а таксама з баямі занялі больш 50 другіх населеных пунктаў, у тым ліку Смільгі, Янулайцы, Куртавяны, Гаўгеры, Горды.

На паўночным заходзе ад горада Каунас (Коўна) нашы войскі, перамагаючы супраціўленне праціўніка, занялі больш 40 населеных пунктаў і сярод іх Андрушайце, Тракуце, Прамедзова, Пушыне, Паграўцы, Зубры.

На паўночным заходзе і паўднёвым заходзе ад горада Беласток нашы войскі, зламаўшы супраціўленне праціўніка, авалодалі гарадамі Кнышын, Лапы.

На заходзе ад горада Сандамір нашы войскі вялі паспяховыя бай па пашырэнню плацдарма на левым беразе ракі Вісла і занялі больш 60 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеные пункты Саснічаны, Клімантуў, Канары, Багорыя, Шыдлуў, Пышбаруў і чыгуначную станцыю Багорыя.

Войскі 1-га Украінскага фронта, у выніку ўпорных баёў, 7 жніўня штурмам авалодалі важным апорным пунктам абароны немцаў у прадгор'ях Карнат—горадам і буйным чыгуначным вузлом Самбор.

Войскі 4-га Украінскага фронта, прадаўжаючы наступленне, 7 жніўня з боем авалодалі буйным цэнтрам нафтаздаўбыаючай прамысловасці Заходній Украіны—горадам Барыслав.

На другіх участках фронта—без істотных змен.

За 6 жніўня нашы войскі на ўсіх франтах падблі і знішчылі 110 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылеріі збіта 117 самалётав праціўніка.

Урачыстае пасяджэнне ў Вялікім тэатры, прысвечанае 100-годдзю з дня нараджэння

I. E. РЭПІНА

5 жніўня ў Маскве, у Вялікім тэатры Саюза ССР, на ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае 100-годдзю з дня нараджэння вялікага рускага мастака I. E. Рэпіна, сабраліся вядомыя дзеячы мастацтва, пісьменнікі, вучоныя, стаханоўцы, прадстаўнікі Чырвонай Арміі.

Урачыстае пасяджэнне адкрыў народны мастак ССР A. M. Герасімаў.

Слова для даклада аб жыцці і творчасці вялікага рускага мастака прадстаўлецца акадэміку I. Э. Грабару.

З успамінамі аб Рэпіне выступілі беларускі мастак ака-

Над вyzваленымі ад нямецкіх захопнікаў абласцямі і раёнамі Беларускай ССР займаецца зара адраджэння. Беларускі народ узіміяў на вялікую справу аднаўленія гаспадаркі і культуры, жорстка пастрадалаўшых ад гаспадарання акупантатаў.

Літаральна ў кожным горадзе мы сустракаемся з цяжкімі вынікамі пагромаў, учыненых нямецкі-фашысткімі варварамі. Трэба перш за ўсё дадаць насельніцтву хлеб, ваду, свято, забяспечыць лячэнне, рассяліць бяздомных, пазбаўленых жылля з вецкіх людзей, забяспечыць ім чалавечыя ўмовы існавання пасля трохгадовага нямецкага ярма.

Ва ўсёй разнастайнай дзейнасці мясцовых Советаў па задавальненню неадкладных патрэб насельніцтва вылучаецца работа па аднаўленню органаў аховы здароўя і культурных установ. Варожася нашэсце пакінула цяжкі след на здароўі працоўных Беларусі, якія перанеслі голад, здзекі і катастані, крывавыя тэрор фашысткіх разбойнікаў, эпідэміі і хваробы.

Акупантамі амаль поўнасцю разбурылі сетку аховы здароўя. Дзялкуючы напружанай працы медыцынскіх работнікаў, дзяламогі партыі і юрады, а таксама самога насельніцтва цяпер адноўлена лекава-прафілактычная сетка ў раёнах, вызваленых да чэрвеньскага наступлення Чырвонай Арміі. Інтэнсіўна разгортваецца аднаўление гэтай сеткі і ў раёнах, вызваленых за апошнія $1\frac{1}{2}$ месяца. Па ўсіх абласцях рэспублікі ўжо амаль поўнасцю ўкаплектаваны асноўны кіруючы склад органаў аховы здароўя, пры чым каля 200 новых кіраўнікоў прыйшли з радоў партызан.

На прадпрыемствах, якія пачынаюць працаўніцтва, адразу арганізуюцца медыцынскія пункты. Толькі ў раёнах Мінскай области ўжо дзейнічае больш 60 больніц і амбулаторый. Асаблівая ўвага удзяляецца барацьбе з цяжкімі вынікамі нямецкай акупаніі, якія адбіліся на здароўі працоўных. Рэзка павялічваецца ў параўнанні з даваенным часам сетка санітарна-эпідэміялагічных станцый. У раёнах, дзе акупантамі пакінулі інфекцыйныя захворванні, ствараюцца часоўныя ізоляторы-больніцы для абавязковай шпіталізацыі ўсіх інфекцыйных хворых.

У сістэме першачарговых аднаўленчых мерапрыемстваў многа клопату павінна быць праяўлена аб дзесяціх, вучнях, моладзі, на фізічным і душэўным становішчы якіх трох гадоў варварскага акупацыйнага рэжыму адбіліся асабліва цяжкі. Вораг разбурыў дзіцячыя установы і школы, сярод дзяяцельнасці аднаўляемых ільнозаводу, млыноў, промкамбінату, не грэбуючы ручной расплюўкай лесу.

Толькі мабілізуючы і комплексна выкарыстоўваючы ўсе

захаваныя яшчэ рэзервы і наўгяды рэсурсы, Советы змоўшы спрэвіца з велізарнай задачамі аднаўленчага будаўніцтва. Гэта датычыць і

стварэння неабходных кадраў будаўнікоў. Мінскі, Гомельскі і другія гарадскія Советы Беларусі праяўлі добрую ініцыятыву, паширыўшы функцыі арганізуючых Советамі вулічных камітэтаў. Вулічныя камітэты займаюцца не толькі

прывядзенiem у парадак сваіх вуліц. Яны праводзяць вялікую работу па расчистыць разбураных ворагам гарадскіх кварталаў, збіраюцца з руін будаўнічыя матэрыялы, захоўваюць іх,

арганізуюцца чэркасскія брыгады аднавіцеляў.

Падрыхтоўка кадраў будаўнікоў з'яўляецца адным з першых мерапрыемстваў па адраджэнню гаспадаркі рэспублікі. Соунаркомам Беларусі прынятая рашэнне аб арганізацыі

ЗАРА АДРАДЖЭННЯ

I. БЫЛІНСКІ

Намеснік Старшыні Совета Народных Камісараў Беларускай ССР

русы народная дзяламога ў спраўе аднаўлення дазваляе паскорыць зварт да жыцця разбураных ворагам буйнейшых прамысловых прадпрыемстваў рэспублікі. На вызваленай зямлі ўжо аднаўляючыя шкляныя, лесаапрацоўчыя, запалкавыя, машынабудаўнічы і другія заводы, сярод якіх асабліва значэнне маюць прадпрыемствы па вырабу лесу, цэглы, цвікоў і іншых будаўнічых матэрыялаў. Прыступілі ўжо да вырабу цэглы заводы у Магілёве і Гомелі, пачаўся абал пачапіці на Мінскім чарапічным заводзе. Дзейнічаючы Клімавіцкі вапнавы завод і вапнавы цэх Клімавіцкага сілккатнага завода.

Перамагаючы ўсе цяжкія аднаўлення разбуранай ворагам калгаснай гаспадаркі, сяляне Совецкай Беларусі паспявава праўлі веснавую сялубу на тэрыторыі раней вызваленых раёнаў. Зараз па ўсёй рэспубліцы разгарнулася касавіца. У Палессі і на Гомельшчыне ідзе масавая ўборка азімых, пачынаючы будаўнічыя матэрыялы. Праўлі вапнавыя сялубы на раёнах рэспублікі.

Патрыятычна праца калгаснікаў на аднаўленні сваёй гаспадаркі атрымлівае велізарную дзяламогу і падтрымку з боку совецкага ўрада. У Беларусі ўжо адноўлена калія ста машина-трактарных станцыяў, якія паноўнены і аснашчаны новымі трактарамі, металарежучымі станкамі і іншымі абсталяваннем. Да ўборачай кампаніі дзяржава забяспечыла беларускія калгасы сотнямі сенакасілак, жатак-самаскідак, сартыровак, малатэрні. На палі Беларусі выходитзяць новыя камбайні.

Беларускай вёсці аказана вялікая дзяламога ў аднаўленні разгромленай акупантамі жыўлагадоўлі. Тысячы коней, 80 тысяч галоў буйнай рагатай жывёл, 130 тысяч авечак і коз, 50 тысяч свінік накіруюцца дзяржава ў калгасы Совецкай Беларусі. Пачалі працаўніцы першыя, завезеныя зараз у Беларусь, інкубаторныя станцыі, на базе якіх разгортваецца арганізацыя калгасных птушкаферм. У пруды Беларусі выпушчана зараз больш ста тысяч малкоў зеркальнага карпа з тым, каб шырокая развіцьцю ў рэспубліцы рыбную гаспадарку.

Побач з дзяржавай дзяламогай працоўныя Совецкай Беларусі атрымліваюць вялікую дзяламогу ад брацкіх рэспублік і працоўных розных абласцей Совецкага Саюза.

Больш 120 вагонаў з грузам прыйшло ў Беларусь за апошні час з Удмурцкай АССР, працоўныя якія любоўна забяспечылі працоўніцтва народнай прадметы. Сярпы, плугі, бораны, сеялкі, касілкі, жняркі ўжо атрымалі многія калгасы Беларусі. Заводы і фабрыкі Удмурціі выдзелілі стакі, інструмент, метал і г. д.

Натхненія перамагамі Чырвонай Арміі, клопатамі вялікага друга беларускага народа Сталіна, апрачыцца на велізарную дзяламогу дзяржавы і брацкую дзяламогу працоўных Совецкага Саюза, рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя Беларусі прыкладаюць усе сілы, каб у найкарацейшы тэрмін аднавіць гаспадарку і культуру сваёй, вызваленай ад ворага, рэспублікі.

Шырокая расправа таго ў Беларусі

УСЕ НА ДАЛАМОГУ ШКОЛЕ!

яцка-фашистская акупантыца знашчала нашы ўстановы — вышэйшая навучальная ўстанова — тэхнікумы, школы, тэатры, кіно і тэатры. Гады наемецкага падручнікаў і наглядных школах, абсталіваючы іх нагляднымі дапаможнікамі, забяспечыць кожнага вучня падручнікамі, сшыткамі і іншымі пісьмовымі прыладамі.

Школы павінны быць гатовы да прыёму нашых дзяцей у тэрмін. Вырашэннем гэтай задачы павінна займацца ўсімі савецкай грамадскасцю і ў першую чаргу органы народнай асветы, дырэкторы і загадчыкі школ, настаўнікі, вучні, іх бацькі. Партыйная і савецкая арганізацыя, комсамол, калгасы і соўгасы павінны прымаць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы школ да новага навучальнага года. Усе зараз павінны ўключыцца ў пачасную справу аднаўлення школьнай сеткі і падрыхтоўкі школ да новага навучальнага года. Ремонт школьнай памяшкання, прыстасаванне пад школы дрэгіх памяшканняў, нарыхтоўка і падвоз школам паліва, збор ад населеніцтва стабільных падручнікаў і наглядных дапаможнікаў (фізічных і гісторычных карт, табліц і карпінаў прыродазнаўства, гісторыі і географіі) — усё гэта павінна быць арганізавана органамі народнай асветы зараз і праведзена пры самым актыўным удзеле ўсёй савецкай грамадскасці.

Школьная мэбля, усё падручнікі і наглядныя дапаможнікі, абсталівачы школьнай кабінетаў ўзнішчаны. Не лепшы і ў Магілёўскай, Гомельскай, Палескай і іншых архіях. У горадзе Мінску, дырэктар, захаваліся толькі школьнай будынкі. Уся мэбля, надзвычай багатае абвянне школьнай кабінетаў сіх школ горада цалкам занята. Школьныя бібліятэканы і разрабаваны. І сюды, дзе хоць некалькі пабылі драпежнікі.

Настаўнікі павінны арганізаціа вучняў старэйшых класаў і накіраваць іх ініцыятыву на выраб простых прылад па фізіцы, на збор калекцыі мінералаў. Гэта праца ў сучасны момант з'явіца фундаментам для школьнай кабінетаў і дапаможнікаў навучанне на глядным і цікавым.

Аднаўленне школьнай сеткі і пачатак заняткаў у школах дакладна ў тэрмін залежыць толькі ад напружанай і плённай работы органаў народнай асветы, дапамогі і з боку грамадскасці, бацькоў і саміх вучніяў. На разгортанне гэтай дружнай сумесной работы і павінна быць накірована ўсёя ўвага.

I. С. ВАДЭЙКА,
начальнік кіраўніцтва пачатковых і сярэдніх школ
Наркамасветы БССР.

У БІБЛІЯТЭКАХ МІНСКА

Буйнейшыя кнігасховішчы Дзяржавы беларускага ўніверсітета, Акадэміі навук, бібліятэкі імені Пушкіна, імені Крупской і рады вышэйших навучальных установ, якія налічвалі звыш 8 мільёнаў кніг, былі немцамі знішчаны поўнасцю.

Зараз разгарнулася работа па зборанні ўцалеўшага кніжнага фонда. Многія бібліятэчныя работнікі здолелі схаваць ад немцаў каштоўную літаратуру і цяпер вярнулі яе. Такім чынам сабрана ўжо каля 15.000 кніг. Днімі ў Мінску адкрылася першая бібліятэка з чытальнай залай.

Інтэнсіўна ідзе адраджэнне Дзяржавы беларускай бібліятэкі імені Леніна. Сюды вярнулася яе ранейшыя работнікі. Яны праводзяць базовую літаратуру, складаючы каталагі. Але ўсім наемецкім салдатам і афіцерам было дазволена ўзяцця кнігі, якія яшчэ аліся.

Удзынак бібліятэкі гітлеравцаў збраліся ўзарваць. Але

(БЕЛТА).

Кандрат Крапіва

На бабруйскай шашы

Імчыць наш «газік». Па баках — З крыжамі танкі, лом усякі і ўсцяж — паверхнія ў прах Былыя Гітлера ваякі: Хто дагары ляжыць, хто ніц, Разбухлі трупы, як калоды... Выдатна пахне дохлы фрыц! Не трэба лепшай асалоды. Брыдуць жывыя старонай, Дакладней — ледзь жывыя, фрыцы. А гэта што там за герой? Арыка, мабыць, — у спадніцы. Не разбярэш адразу тут: Адзета постца недалужна.

— Што, дзеўка?

— Найн. Штаны капут, — «Герой» нам адказаў

пастужна.

Адзін з фашистскіх бараноў — Ён марыў пакарыць планету, і вось плящеца без штаноў Плюгавы «заваёўнік свету». Імчыць наш «газік»... той-же лом, і тыя-ж трупы ўздоўж дарогі, і фрыц, што сам ідзе ў палон, — Адзнакі нашай перамогі. «Дрыжыце ўсе, ён сілу льва займеў!» — Крычалі халуі пра Гітлера-ваяку, Мы-ж, не пазнаўши, што ён — леў, — Пабілі проста — як сабаку.

АДНАЎЛЕННЕ ПРАМЫСЛОВЫХ АРЦЕЛЕЙ БЕЛАРУСІ

Да вайны прамысловая капацітэця рэспублікі ад'еднала 1.300 вытворчых арцелей, у якіх было занята 70.000 работчыкі. У 1940 годзе вытворчыя арцелі выпускалі на 700 мільёнаў рублёў рознай прадукцыі.

Нямецка-фашистская захопнікі за час свайго гаспадарання нанеслі прамысловай капацітэці вялікія страты. Яны амаль цалкам знішчылі будынкі і абсталівачы буйнейшай арцелі «Пролетарый» і завода «Чырвона металіст» у Мінску, завода «Чырвона харчавік» у Барысаве, швейнай фабрыкі «Уперад» у Віцебску, канатнай фабрыкі «Дняпро» ў Орши.

Пасля выгнання фашистскай зграі з Беларусі пачалося аднаўленне прамысловай капацітэці. Зараз у рэспубліцы працуе звыш 300 вытворчых арцелей, якія выпускаюць для населеніцтва харчовыя, трыватажныя, абутковыя і іншыя вырабы. Прадукцыя арцелей з кожным днём павялічаецца. У адной толькі Мінскай області працуе звыш 50 арцелей. Рудзенскай ваяльной арцель, дзе старшынёй партызан тав. Грыб, ужо выпускіла сотні пар валёнак і шмат іншых вырабаў.

Прадпрыемствы пушчаны ў ход

Правоўнікі Скідзеля горача ўзяліся за аднаўленне мясцовай прамысловасці. На другіх дзень пасля прыходу Чырвонай Арміі пушчаны ў ход падрыхтоўкы млын, хлебапякарня, электрастанцыя і спіртавы завод. Хутка пачнуць працаваць мясакамбінат і скурны завод.

АДРАДЖАЕЦЦА МАЛОЧНА-ТАВАРНАЯ ФЕРМА

Адступаючы пад ударамі Чырвонай Арміі, немцы забрали амаль усю жывёлу. Выратаваць удалось толькі 20 кароў і 65 коней. Зараз гэтая жывёла абагулена. На фермы вярнуліся старыя даяркі і цялятніцы. Першыя тысячы літаратураў малака калгас перадаў Чырвонай Армії. Праўленне арцелі праводзіць контрактуючыя маладнякі. Па-гаспадарску клапоцяцца калгаснікі і абзімёуды жывёлы. На зіму нарыхтавана дастатковая колыкасць кармоў. (БЕЛТА).

БАРАНАВІЦКІЯ КОМСАМОЛЬЦЫ АКТЫЎНА ДАЛАМАГАЮЦЬ ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ

БАРАНАВІЧЫ, 5 жніўня (БЕЛТА). Комсамольцы і младэзь обласці актыўна ўдзельнічаюць у аднаўленні гаспадаркі. У Ляхавіцкім, Васілішскім, Лідскім і іншых раёнах комсамольцы праводзяць работу ў вёсках па нарыхтоўцы сельскагаспадарчых прадуктаў. Сяляне вёскі Гарбачы, Ляхавіцкага раёна, толькі за адзін дзень прададлі дзяржаве звыш 200 пудоў збожжа.

Соўгасы обласці немцы ператварылі ў свае майткі. Комсамольцы і партызаны арганізавалі сялянскую моладзь на

ВУЛІЧНЫЯ КАМІТЭТЫ ЗА ПРАЦАЙ

Штодзённа, у нерабочы час, можна бачыць мінчан, якія ачышчаюць ад смецця і хламу вуліцы і плошчы роднага горада. Іх працай кіруюць вулічныя камітэты, якіх зараз налічваецца звыш 100.

Камітэты былі арганізаваны ў Мінску два агульна-гарадскія суботнікі, у якіх

НАРАДЫ-СЕМІНАРЫ ДЛЯ НАСТАУНІКАЎ

Народны Камісарыят Асветы БССР з 20 па 27 жніўня гэтага года ва ўсіх раёнах рэспублікі правядзілі рабінныя нарады-семінары настаўнікаў. Аспоўнай мэтай гэтых нарад-семінараў — азнаёміць настаўніцтва з жыццём і дзейнасцю савецкага народа і школы ў перыяд вайны і практична дапамагчы на месцах у вырашенні пастаўленых перад школай задач у новым навучальным годзе.

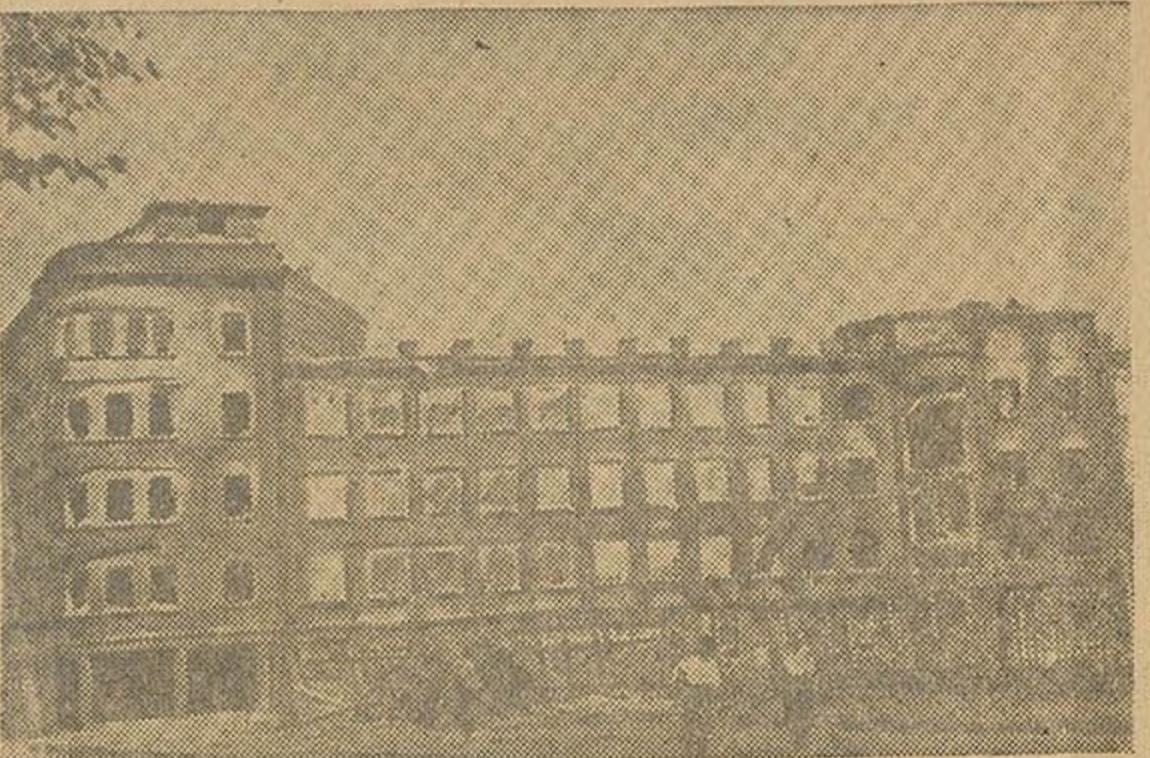
На пленарных паседжаннях будучы заслуханы наступныя даклады: «Тры гады Айчынай вайны: аб умацаванні дысцыпліны ў школе, аб узмацненні каптролю за работай школы і настаўнікаў, аб адмене соцспаборніцтва ў вучэбнай работе школы, аб пляніроўкі сістэмы ў ацэнцы ведаў і паводзін вучняў і рад іншых пытанняў».

Падрабязна будзе абмеркавана пытанне аб метоўцы вывучэння кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчынай вайне Советскага Саюза».

Наркамат асветы БССР рытуе матэрыялы, неабходныя для гэтых парад-семінараў. У області будаць паслышы прадстаўнікі ад наркамата для дапамогі і правядзенія жнівеннікі настаўніцкіх нарад-семінараў.

У АСОАВІЯХІМАУСКІХ АРГАНІЗАЦІЯХ ПАЛЕССЯ

МАЗЫР, 5 жніўня (БЕЛТА). Вялікую работу правядзілі асоавіяхімскія арганізацыі області па падрыхтоўцы насељніцтва да здачы норм на значок ППХА. Звыш тысячы чалавек закончылі заняткі на курсах супроцьхімічнай і супроцьпаветранай абароны.



Сляды нямецкага варварства. Дом Наркамлеса ў Мінску, спалены немцамі ў час свайго панічнага бегства з горада.

„Акно ТАСС“, прысвеченое вызваленню Мінска

У Беларускую рэспубліканскую кантору Саюздруку прыбылі новыя «Вокны ТАСС». Плакаты № 1010 мастака Чэрэмных, № 1015 мастака Косціна і паэта Маршака і рад іншых прысвечены наступленню герайчнай Чырвонай Армії, якая вызваліла Советскую Беларусь ад нямецка-фашистскіх захопнікаў.

Сядрод плакатаў — «Акно ТАСС» № 1016, якое выпушчана ў чэсць вызвалення сталіцы

Беларусі горада Мінск. Гэты плакат маляваў мастак Салаўеў. Вершы напісаў лаурэат Сталінскай прэміі В. Лебедзеў-Кумач.

Плакаты «Вокны ТАСС» шырока распаюсіджаюцца па Мінску. Яны будуть вывешаны на дварах фабрык і заводоў, у самых людных месцах сталіцы. Частка плакатаў пасылаецца ў вызваленія області рэспублікі.

Частка плакатаў да паражэння Германіі

Створаны згодна пастановы ўрада музей Янкі Купалы пачынае сваю працу ў Мінску. Для яго вызначана частка памяшкання ў будынку гістарычнага музея.

Як вядома, уся літаратурная спадчына паэта: архіў, які ён уласнарніча збіраў з пачатку свайгі літаратурнай дзейнасці, рукапісы, чарнавікі, перапіска, бібліятэка, фотографіі, матэрыялы, звязаны з шматлікімі паездкамі па СССР і за мяжою — усё гэта загінула пад час нямецкай акупацыі.

Частка матэрыялаў, сабраных дырэктарам музея В. Ф. Луцэвіч пэравозіцца ў Мінск. Рабочнікі музея заняты распрацоўкай рабочага плана як літаратурнага, так і экспозіцыйнага, а таксама складаннем поўнай бібліографіі твораў паэта.

У бліжэйшы час будуть прыведзены паездкі супрацоўнікаў музея для зборання матэрыялаў ў Ленінград, Кіев, Харкаў, Тбілісі, Уфу.

АДКРЫВАЮЩА КІНОТЭАТРЫ

Адступаючы пад сакрушальными ўдарамі Чырвонай Армії, гітлераўскія бандыты разбурылі і спалілі ў многіх гарадах Беларусі памяшканні кінетэтараў. Зараз вядзенца работ па іх аднаўленню.

У гарадах Баранавічы, Нар-

вагрудак, Ліда, Несвіж, Шчучин і радзе іншых ужо абсталяваны памяшканні для кінетэтараў, і ў бліжэйшы дні яны пачніць працаўць.

У горадзе Гродна адкрыты кінетэтр «Чырвоная зорка», разлічаны на 500 месц.

СЕННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ

1-ы кінетэтр	„Паветравы вожчы“
Кінетэтр „Беларусь“	„Чакай мяне“
Кінетэтр „Радыма“	„РАДУГА“

МІНПРОМГАНДЛЮ ПАТРАБУЮЦА

інжынеры і тэхнікі будаўнікі, таварыўствы па будматэрыялах, загадчыкі складаў, начальнікі транспартнага аддзела, аўтатэхнік, дыспетчар;

ЗАГАДЧЫКІ МАЙСТЭРНЯЎ:

шапачных, партніжных, шавецкіх і закройных;

Слесары, вікеліроўшчыкі, экспедытары, возчыкі і конюхі.

ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ:

Інтэрнацыянальная, 12.

МІНПРОМГАНДЛЕМ АДЧЫНЕНЫ КАМІСІЙНЫЯ МАГАЗИНЫ

НА КАМІСІЮ ПРЫМАЮЦА:

АДЗЕННIE, БЛІЗНА, ТРЫКАТАЖНЫЯ ВYРАБЫ,
АБУТАК, ТКАННЫ, ПАСУДА I ГАСПАДАРЧЫЯ
ПРЫЛАДЫ, КАРЦНЫ, АНЦІКАРНЯЯ РЭЧЫ і шы.

КАМІСІЙНЫЯ МАГАЗИНЫ ЗНАХОДЯЦЦА
на Чэрвеньскім і Намароўскім рынках.

Мінпромгандаль

Рэдакцыі газеты „ЗВЯЗДА“ ПАТРАБУЮЦА — НА СТАЛЮ ПРАЦУ:

Машыністы,
Карэктары,
Бухгалтары,
Прыбральшчыцы,
Мастан-рэтушор.

ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ:

гор. Мінск, вуліца Пушкіна, 55,
Дом друку, 3-і паверх, пакой
адказнага сакратара.

БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА „ЗАГОТЖУСЫРАВІНА“ АДЦАВІЛА — сваю дзейнасць

і знаходзіцца па вул. Свярдлова,
№ 16 (рэг Сувязнога завулка).

Газета
„ЗВЯЗДА“
прымае аб'явы

АТ00090

Адрес рэдакцыі: Мінск, вул. Пушкіна, № 55. Тэлефоны: Нам. Адказнага Рэдактара — 156, Адказнага Сакратара — 154.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

Прайшоўшы тыдзень быў багаты значымі палітычнымі падзеямі, такім, напрыклад, як вельмі паспешна праробленая эмена презідэнта ў Фінляндіі, разрыву Турецкай дыпламатычнай і гандлёвых адносін з гітлераўскай Германіяй. Але ў цэнтры ўвагі сусветнай грамадскасці, сусветнай друку прадаўшы заставацца, — і гэта зусім натуральна, — советска-германскі фронт, які аказаўся рашаючы ўпрыў на агульны ход вайны і развіццё міжнароднай абстаноўкі. Ваенны агліядальнік амерыканскай газеты «П. М.» указае, што «аперацыя», якія разгарнуліся ў Польшчы, прадстаўлююць ужо сабой бітву за Германію», сцвярджае, што вялікая бітва, якая разгортаўшася ў сучасны момант, павінна пасыці да канчатковага разгрому гітлераўскай ваенай машыны. Справы, для германскай арміі надышлі чорныя дні. У гэтай сувязі нельзя не ўспомніць дзве памятныя даты, — зеленыя адна ад другой амаль круглай лічбай за 25 год: адна дата — 8 жніўня 1918 года; другая — 5 жніўня 1943 года. З пасуду першай даты Людэндорф пісаў: «8 жніўня... самы чорны дзень германской арміі ў гісторыі сусветнай вайны». У гэты дзень англійскі танкі прарвалі абарону немцаў на поўдні ад Сомы, паклаўшы пачатак вялікаму наступлению саюзных войск, якое прывяло да паражэння Германіі.

5 жніўня 1943 года — больш свежа ў памяці немцаў. У гэты дзень у Маскве ў 24 гадзіны прагрымёў магутныя заліпіць першага салюта. Ён быў у часы вызваленія Чырвонай Арміі ў гісторыі Германіі

1 жніўня нечакана выйшаў у адстаўку прэзідэнт Фінляндіі Руці, імя якога непасредна звязана з нядыўні германо-фінскім падданнем, па якому Фінляндія пазбавілася права без дазволу Германіі весці мірныя перагаворы. Адначасова з адстаўкай Руці праз сейм быў праведзенік законапраект, згодна якога — у адхіленне ад звычайнай працэдуры — падпісціў прэзідэнта былі пераданы маршалу Манергейму.

Наўгад ці трэба даказаць, што раптоўная змена прэзідэнта — яркае сведчанне сур'ёзнага ўнутранага крызіса, перажыўшага пагубнай падзеяй і не правіцеля, якую ідзе разраззіз нацыяналістымі інтарэсамі Фінляндіі.

Неспакойна і ў іншых краінах-сатлітах — у Румыніі, Венгрыі, Валгариі, дзе пад упрыўсам катастрафічных паражэнняў, панесенных гітлераўскай Германіяй, усе больш абастрэцаў ўнутране становішча, расце нездавальненне гітлераўскай кабалой. Гора-правіцелі гэтых краін у страху перад немічай катастрофай кідаюцца ў пошуках выхаду з тупіка.

Унутраны крызіс у краінах-сатлітах гаворыць з усімі перакана-наўчасцю аб аслабленні германскіх пазіцый у гэтых краінах, ад растучым працэсам распаду гітлераўскага блока, які не ўдалося замацаваць і ўвядзенем акупацыйнай рэжыму ў падвасальных Гітлеру дзяржавах.

Польскі народ перажывае са-прауды гістарычных дні. Чырвоная Армія вызывае крок за крокам знямоканую пад нямецкай-фашистскім уладарствам польскую замлю. «Гордая красунія Варшава, — піша польскі часопіс «Глос людзів», які выходитць у ЗША — хутка будзе вызвалена так, як і Кракаў, Пазнань, Катавіцы, Торунь і іншыя польскія гарады. Польскі сцяг хутка будзе развязацца над Данцигам і Гданьскімі.

Радасная вестка аб уступленні савецкіх войск і польскай арміі на тэрыторыю Польшчы запаліла сэрцы ўсіх польскіх патрыётаў надзеі на хуткае вызваленіе, выклікала новы ўзлы у барацьбе польскага народа супроты акупації.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поўную адараўства «ўрада» ад народу. Палітычныя спекулянты з акупаціі Сасноўскага, Кукеля, якія віяліся сваім мінным упрыўсом Польшчы, наядунасцю «магістраты» ў краіне, віялі як ілітны і самазванцы.

Справдай польскія патрыёты, па якому шляху ім вядуць, — гэта шлях барацьбы сцягам і краініцтвам Найвышага Камітэта Найвышага Вызваленія. У школах, якія працуюць вакон эмігранцкага да

— разброд, Жыццё, жыўсці ўсе раскрыла поў